

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року №1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДЗП 1.1.1.Методологія та організація наукових досліджень

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 012 Дошкільна освіта

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет психолого-педагогічний факультет

(назва факультету)

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми Дошкільна освіта, спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Розробник:

Щербакова Катерина Йосипівна, кандидат пед. наук, професор кафедри дошкільної освіти

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 3	ОПП Дошкільна освіта Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		1й	1й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <i>аналіз наукової теми кваліфікаційної роботи</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Усього годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Освітній рівень: Другий (магістерський) рівень	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		59год.	77год.
Індивідуальні заняття: 1 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 30:59

для заочної форми здобуття вищої освіти – 12:79

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є засвоєння студентами теоретичних та методологічних основ дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», розвиток у майбутніх фахівців критичного наукового мислення, професійних здібностей, умінь та навичок планувати та здійснювати наукове дослідження.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розкриття особливостей наукової діяльності, розуміння ролі науки в суспільстві та державній політиці; опанування студентами знаннями методології, методів, структури та логіки наукового дослідження.

Завдання:

- сформулювати уявлення про педагогічну науку як галузь соціального буття людей;
- розкрити особливості методології та її місце в педагогічних дослідженнях;
- ознайомити студентів із плануванням та логікою проведення педагогічних досліджень;
- схарактеризувати основні етапи, компоненти, методи дослідження;
- сформулювати в студентів магістратури уявлення про інтелектуальну власність, навички роботи із науковою літературою;
- підготувати майбутніх науковців до організації виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» входить до обов'язкової компоненти ОПП Дошкільна освіта – навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота (Вивчається на 1 курсі у 1-му семестрі).

Передумови для вивчення дисципліни: вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» базується на основі вивчення наступних дисциплін: філософія, соціологія, загальна педагогіка, дошкільна педагогіка, психологія (загальна та дитяча), методики дошкільної освіти, законодавство і право.

Компетентності та результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти мають набути таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

Загальні компетентності				
Класифікація компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономна відповідальність
КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати основні принципи державної політики України у сфері освіти і національно-патріотичного виховання дітей та молоді, просвітницькі програми щодо популяризації національних традицій.	Вміти відстоювати власну громадянську позицію, застосовувати новітні освітні технології в реалізації заходів національного спрямування з дітьми та молоддю.	Створювати педагогічний соціум у закладах різних типів дошкільної освіти як модель демократичного суспільства; налагоджувати соціальну взаємодію з різними суб'єктами освітнього процесу	Усвідомлювати відповідальність за формування світогляду майбутнього громадянина України; брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства України.
КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	Знати особливості та етапи творчого процесу, механізми реалізації інноваційних ідей в дошкільній освіті та	Вміння генерувати нові ідеї для роботи з дітьми різного віку (зокрема з особливими потребами),	Залучати до інноваційної діяльності однодумців, активізувати колектив	Усвідомлювати необхідність впровадження нових ідей в закладах дошкільної освіти, урахуваючи зміни, що

	забезпечення її якості	використовувати оригінальні рішення, передбачати їх ефективність і результативність	професіоналів до продукування й обговорення креативних ідей і їх успішного втілення	відбуваються в суспільстві.
КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	Розуміння суті, способів організації наукової діяльності, її значення в підвищенні якості й ефективності освіти.	Володіння способами розробки освітніх проєктів та їх упровадження в практику роботи зі студентами й дітьми дошкільного віку	Здатність презентувати теми, зацікавлювати й переконувати учасників освітнього процесу в необхідності брати участь у розробці та впровадженні інноваційних проєктів	Ініціювати авторські ідеї і проєкти, знаходити ресурси для їх реалізації, організувати науково-дослідницьку діяльність.
КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Розуміти зв'язки між розвитком, навчанням і вихованням дітей раннього і дошкільного віку та інтерпретувати їх у процесі практичної підготовки.	Уміти обігрувати педагогічні ситуації, спрямовані на формування й розвиток особистості дитини-дошкільника, аналізувати результати та проєктувати шляхи вдосконалення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.	Презентувати результати своїх досліджень у формі доповідей на науково-практичних конференціях, семінарах, оформлювати у вигляді тез, статей; обмінюватись накопиченим досвідом	Брати на себе відповідальність впровадження інноваційних підходів у практику роботи з дітьми раннього й дошкільного віку.
КЗ-5. Здатність працювати в команді.	Знати та усвідомлювати необхідність роботи в команді для створення доброзичливої атмосфери та дружніх взаємовідносин в колективі закладу дошкільної освіти та в роботі з батьками.	Володіти вмінням вибудовувати алгоритм ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу та планувати стратегію розвитку колективу.	Толерантно ставитись до думок і позицій інших учасників освітньо-виховного процесу та колективу в цілому, виявляючи педагогічний такт і повагу.	Відповідально ставитись до прийняття колективних рішень, аргументовано пропонувати й відстоювати власні ідеї, пропозиції
КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	Розуміння цілей спільної діяльності і способів їх досягнення у співпраці та взаємодії.	Володіння алгоритмом визначення й розподілу функцій і завдань у спільній роботі, коригування їх виконання за вимогами.	Здатність пояснювати свої дії суб'єктам освітньої діяльності, змінювати і підпорядковувати їх єдиним вимогам.	Здатність до толерантного ставлення до учасників освітнього процесу та результатів їх дій. Ініціювати та брати на себе відповідальність за прийняті рішення і дії.

Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК):

Спеціальні (фахові) компетентності				
КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.	Знати сучасні концепції, програми, завдання, зміст, традиційні та інноваційні методи, форми, засоби, технології організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та розвитку дітей дошкільного віку, види і зміст контролю за його перебігом	Реалізовувати завдання сучасних концепцій та програм дошкільної освіти, надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей з різних розділів програм навчання та виховання. Аналізувати й інтерпретувати отримані результати та розробляти індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами.	Знаходити та використовувати різноманітні засоби комунікації для мотивування педагогів опанувати та застосовувати в закладах дошкільної освіти сучасні засоби й технології навчання і виховання дітей	Брати відповідальність за якість і результативність освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та доцільність використання дібраних технологій.
КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти	Знати традиційні та інноваційні технології методичного супроводу навчально-виховного процесу в закладі дошкільної освіти. Знати сучасні методичні розробки та досягнення вітчизняних і зарубіжних педагогів у галузі дошкільної освіти.	Уміти застосовувати в практичній діяльності здобутки сучасних науковців (вітчизняних і зарубіжних) та педагогів-практиків, спрямовуючи їх на особистісний розвиток кожної дитини дошкільного віку.	Будувати комунікативну стратегію, тактику та техніку взаємодії з колективом закладу дошкільної освіти, організувати спільну діяльність для обміну досвідом, впровадження в роботу наукових наробок з метою підвищення особистісного рівня.	Відповідально ставитись до добору матеріалів методичного супроводу освітньої діяльності та рівня володіння сучасними техніками.
КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в	Усвідомлювати важливість впровадження наукових розробок в навчально-виховний процес закладів дошкільної освіти та розуміти власні можливості щодо їх використання в практичній	Уміти здійснювати відбір наукових розробок галузі дошкільної та інклюзивної освіти, та вміло адаптувати їх до рівня розвитку дітей в освітньо-виховному середовищі закладів	Інформувати колег по роботі про власні результати пошуку шляхів підвищення рівня розвитку дітей.	Проявляти самостійність в організації освітнього середовища для реалізації наукових розробок та проведення власного наукового дослідження в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.
КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.	Розуміти сучасні вимоги щодо рівня власної професійної компетентності, а також до організації просвітницької діяльності серед громадськості, колег та батьків.	Уміти аналізувати й оцінювати актуальність дібраного матеріалу, інноваційних методик та нестандартних форм для підвищення інтересу вихователів, батьків та громадськості в досягненні спільної мети – підготовки дітей до дорослого життя.	Висловлювати критичні й об'єктивні судження щодо результатів своєї роботи та просвітницької діяльності колег.	Спрямовувати необхідну інформацію на підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості, застосовуючи інтерактивні методи взаємодії.
КС-7. Здатність до	Знати і розуміти	Уміти поширювати і	<i>Активно впливати на</i>	Нести спільну

організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.	соціально-психологічні підходи до взаємодії закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями. Знати форми партнерської роботи з батьками, індивідуальні, групові, масові технології соціально-педагогічного патронажу сімей, зміст та форми просвітницької роботи серед громадськості.	застосовувати у власній педагогічній діяльності досвід сімейного виховання; планувати роботу з проблемними сім'ями; організувати співпрацю з органами місцевого самоврядування, з науковими, соціальними, медичними та іншими установами та працівниками.	<i>проблемні сім'ї через різні форми комунікативної взаємодії, поширювати психолого-педагогічні знання серед населення й батьків.</i> Ініціювати і розвивати партнерські відносини з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями.	відповідальність з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями за розвиток і виховання дітей. Розширювати повноваження батьків у роботі закладу дошкільної освіти через діяльність батьківських зборів, батьківського комітету тощо.
КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.	Знати законодавчу базу, нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти. Розуміти принципи, завдання та зміст адміністративної, методичної, проектної, освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти.	Уміти планувати роботу закладу дошкільної освіти, опираючись на державні нормативно-правові документи; застосовувати різні форми управлінської діяльності, дотримуючись професійної етики.	Доводити до відома працівників та обговорювати зміст законів, нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти.	Нести відповідальність за функціонування закладу дошкільної освіти як осередку культури, здатного до організації безпечної життєдіяльності дітей в рамках нормативно-правового регулювання
КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.	Усвідомлювати сучасні вимоги суспільства до професії педагога, оцінювати й співвідносити рівень своєї професійної готовності зі світовими та вітчизняним тенденціям розвитку освіти, володіти інформацією про систему безперервного навчання впродовж життя.	Використовувати широкий спектр форм, засобів, методів самоосвіти і самовдосконалення. Проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення.	Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.	Підвищувати свій інтелектуальний рівень у сфері професійних інтересів, проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення, проявляти творчість, активність, прагнути досягнення успіху на ринку праці

Програмні результати навчання

ПР-5.1.	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.
ПР-5.2.	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
ПР-5.3.	Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.
ПР-5.4.	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності
ПР-5.5.	Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії
ПР-5.6.	Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
ПР-5.7.	Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПР-5.8.	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
ПР-5.9.	Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обиративідповідні технології та методики.
ПР-5.10.	Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії..
ПР-5.11.	Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей
ПР-5.12	Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.
ПР-5.1.	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.
ПР-5.2.	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, генерувати нові ідеї в організацію освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Модуль 1.

Наука і освіта.

Тема 1.1. Наука та її роль у розвитку суспільства й освіти.

Мета, предмет курсу «Методологія і організація наукового дослідження». Наука як особлива форма людської діяльності. Метою науки є пізнання об'єктивних законів природи і суспільства, задоволення його практичних потреб.

Ключовими поняттями науки є: наукова ідея, науковий факт, гіпотеза, науковий результат, нове знання.

Наукове дослідження як основна форма розвитку науки. Педагогічна наука як система: загальна, вікова, галузева педагогіка, історія педагогіки й конкретні методики.

Функції педагогічної науки.

Тема 1.2. Методологія наукового дослідження.

Методологія – це система принципів і способів організації і побудови теоретичної і практичної діяльності, учіння про цю систему. Вищим і визначальним рівнем методології є філософія, принципи якої організують науку.

Компонентами методології є закони, ідеї, закономірності, учіння. Методологія виконує такі функції: визначає способи, скеровує особливий шлях, забезпечує отримання інформації, створює теорію науки, уточнює, збагачує, систематизує науку, є логіко-аналітичним інструментом.

Функції методології.

Методологічні принципи педагогічного дослідження.

Модуль 2.

Організація і методика наукового дослідження.

Тема 2.3. Сутність і структура наукового дослідження.

Суттєвими структурними елементами наукового дослідження є наукові ідеї, гіпотези, факти, засоби. Наукове дослідження – це реалізація запиту практики.

Важливим етапом у дослідженні є планування. Воно відбувається як складання експериментального плану і експериментальної програми.

План відображає структуру, а програма – зміст наукового дослідження. Етапи наукового дослідження.

Організація наукового дослідження має відповідну логіку і структуру. Головним є відповідність змісту меті дослідження.

Тема 2.4. Методи наукового дослідження.

Методи – це засоби, дії, операції емпіричного і теоретичного пізнання, вивчення явищ педагогічної дійсності. Цінність методу визначається об'єктивністю, валідністю і надійністю.

Методи діляться на теоретичні, емпіричні і математичні. Теоретичні методи – це загальнонаукові і конкретно наукові.

Емпіричні методи: спостереження, бесіда, анкетування, вивчення педагогічної документації, продуктів дитячої діяльності та інші.

Експеримент як основний метод педагогічного дослідження. Констатувальний, формувальний і контрольний експеримент, мета і зміст кожного з них.

Модуль 3.

Кваліфікаційна робота як форма інтелектуальної власності

Тема 3.5. Структура кваліфікаційної роботи та вимоги до її оформлення

Кваліфікаційна робота має чітко визначену структуру: вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.

У вступі обґрунтовується актуальність проблеми дослідження.

Теоретична частина дослідження, її зміст і структура. Наукова інформація, її пошук, аналіз і висновки.

Експериментальна частина магістерської роботи (констатувальна, формувальна і контрольна). Структура кожної частини роботи. Вимоги до змісту і оформлення магістерської роботи.

Тема 3.6 Вимоги до оформлення наукового дослідження.

Статистичні і графічні методи обробки результатів дослідження. *Інтелектуальна власність та її державний захист.* Сутність і зміст поняття «інтелектуальна власність».

Закон України «Про інтелектуальну власність». Державний захист права інтелектуальної власності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьо	у тому числі				
		л	с	п	інд	с.р.		го	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кредит 1												
Модуль 1. Наука і освіта												
Тема 1.1 Предмет і завдання курсу. Наука та її роль у розвитку суспільства й освіти	14	2	2	-		10	16	2	-	--	-	14
Тема 1. 2. Методологія науки. Принципи наукового дослідження	16	2	2	-		12	14	-	-	-	-	14
Усього за змістовий модуль 1	30	4	4	-		22	30	2	-	-	-	28
Модуль 2. Організація та методика наукового дослідження												
Тема 2.3 Сутність та структура наукового дослідження.	14	2	2	-		10	14	2	-	-	-	12
Тема 2.4. Методи наукового дослідження	16	4	4	-	-	12	16	-	2	-	-	14
Разом за кредит 1	30	6	6	-		22	30	2	2	-	-	26
Модуль 3. Кваліфікаційна робота як форма інтелектуальної власності												
Тема 3.5. Структура магістерської роботи та вимоги до її оформлення	14	2	4	-	-	10		-	2	-	-	12
Тема 3.6. Законодавча база захисту інтелектуальної власності в Україні.	16	2	2	-		14	16	2	-	-	-	14
Разом за змістовим модулем 3	30	4	6	-		24	30	2	2	-	-	26
Усього годин	90	14	16	-	1	59	90	6	6	-	1	77

5. Теми лекційних занять

Модуль 1 – Наука і освіта

№ п/п	Назва теми	Кількість годин денена/заочна
1	Тема 1.1 Предмет і завдання курсу. Наука та її роль у розвитку суспільства й освіти План 1.1. Мета і предмет курсу «Методологія та організація наукового дослідження». 1.2. Наука та її основні категорії. 1.3. Педагогічна наука як система. 1.4. Функції педагогічної науки.	2/2
2	Тема 1. 2. Методологія науки. Принципи наукового дослідження План 2.1. Методологія як вчення про наукові методи пізнання. 2.2. Співвідношення методологічного, теоретичного та емпіричного рівнів у наукових педагогічних дослідженнях. 2.3. Методологічні принципи педагогічного дослідження.	2/-

Модуль 2 – Організація та методика наукового дослідження

№ п/п	Назва теми	Кількість годин денена/заочна
1	Тема 2.3 Сутність та структура наукового дослідження. План 3.1. Сутність науково-педагогічного дослідження. 3.2. Експериментальний план, експериментальна програма наукового дослідження. 3.3. Послідовні етапи наукового дослідження.	2/-
2	Тема 2.4. Методи наукового дослідження План 4.1 Сутність і класифікація методів наукового дослідження. 4.2 Характеристика теоретичних методів наукового дослідження. 4.3. Емпіричні методи наукового дослідження. 4.4 Сутність експерименту як методу наукового дослідження. 4.5. Математичні й статистичні методи дослідження.	4/2

Модуль 3 – Кваліфікаційна робота як форма інтелектуальної власності

№ п/п	Назва теми	Кількість годин денена/заочна
1	<p>Тема 3.5. Структура магістерської роботи та вимоги до її оформлення</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>5.1. Структура і зміст магістерської роботи студента магістратури.</p> <p>5.2. Теоретична частина наукового дослідження магістерської роботи.</p> <p>5.3. Експериментальна частина магістерської роботи.</p>	2/-
2	<p>Тема 3.6. Законодавча база захисту інтелектуальної власності в Україні.</p> <p style="text-align: center;">План</p> <p>6.1. Сутність та зміст поняття «Інтелектуальна власність».</p> <p>6.2. Основи законодавства України про інтелектуальну власність.</p> <p>6.3. Установлення права на інтелектуальну власність.</p> <p>6.4. Захист права інтелектуальної власності.</p>	2/2

6. Теми семінарських занять

Модуль 1 – Наука і освіта

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			ДФ	ЗФ	
1	Історія становлення і розвитку науки.	<p>Мета: перевірити знання студентів про науку, її мету, функції; удосконалити вміння студентів здійснювати аналіз наукових понять; формувати у студентів аналітичне мислення, вміння аргументувати свою відповідь; сприяти активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; виховувати повагу до наукової педагогічної спадщини України.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <p>1. Сутність поняття «наука».</p> <p>2. Історичні передумови виникнення науки.</p>	2		ПР-5.1., ПР – 2; ПР - 5

		<p>3.Класифікація наук.</p> <p>4. Форми організації та управління наукою в Україні.</p> <p>5. Внесок вітчизняних вчених у науку.</p> <p>Література.</p> <p>1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85.</p> <p>2. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб./ 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2013 С. 11-21.</p> <p>3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.6 – 16.</p>			
2	Методологія забезпечення наукового дослідження	<p>Мета: конкретизувати, систематизувати знання, набуті на лекції; розвивати вміння обговорювати зміст основних методологічних понять; формувати у студентів аналітичне мислення, вміння аргументувати свою відповідь; сприяти активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; виховувати повагу до наукової педагогічної спадщини України.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <p>1.Методологія як засіб визначення способів практичної й пізнавальної діяльності в науковому дослідженні.</p> <p>2. Завдання методології педагогіки.</p> <p>3. Поняття «принцип дослідження». Принципи педагогічного дослідження.</p> <p>4. Основні компоненти поняття «підхід» до освітнього процесу. Методологічні підходи педагогічного дослідження.</p> <p>5. Роль парадигми, теорії,</p>	2	2	ПР – 5.7.

		<p>концепції, доктрини в науковому пізнанні.</p> <p>Література.</p> <p>1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85.</p> <p>2. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб./ 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2013 С. 11-21.</p> <p>3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.17 – 36.</p>			
--	--	---	--	--	--

Модуль 2 – Організація та методика наукового дослідження

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			ДФ	ЗФ	
3	Експериментальний план та експериментальна програма дослідження .	<p>Мета: формувати в магістрантів навички та вміння проведення науково-дослідної роботи з психолого- педагогічних та методичних проблем; виробляти вміння визначати науковий апарат дослідження; розробляти план власного педагогічного дослідження; розвивати наукове мислення студентів магістратури.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <p>1. Експериментальний план, експериментальна програма дослідження.</p> <p>2. Етапи роботи над науковим дослідженням.</p> <p>3. Конкретизація проблеми наукового дослідження.</p> <p>4. Особливості формулювання теми дослідження.</p> <p>5. Формулювання об’єкта та предмета магістерського дослідження.</p>	2		ПР-5.10; 5.5; 5.6

		<p>6. Визначення мети педагогічного дослідження.</p> <p>7. Конкретизація мети у завданнях наукової роботи.</p> <p>Література.</p> <p>1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85.</p> <p>2. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб./ 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2013 С. 11-21.</p> <p>3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.37 – 56.</p>			
4	Методи наукового дослідження.	<p>Мета: закріпити та розширити знання студентів про методи наукового дослідження; визначити можливості використання теоретичних методів; практикувати у використанні окремих методів дослідження; розвивати допитливість в процесі виконання практичних завдань; виховувати прагнення до саморозвитку.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <p>1. Співвідношення понять „метод, „методика, „методологія.</p> <p>2. Сутність теоретичних методів наукового дослідження.</p> <p>3. Характеристика основних теоретичних методів дослідження.</p> <p>3.1. Дедукція та індукція.</p> <p>3.2. Аналіз та синтез.</p> <p>3.3. Моделювання, порівняння, абстрагування.</p> <p>3.4. Узагальнення та систематизація.</p>	2		<p>ПР – 5.10; 5.8</p>

		<p>3.5. Ідеалізація, формалізація.</p> <p>4. Емпіричні методи, їх мета та сутнісна характеристика.</p> <p>5. Мета та зміст методу спостереження.</p> <p>6. Особливості використання методів бесіди та інтерв'ю під час проведення дослідження.</p> <p>7. Методи анкетування, тестування, вивчення документації як необхідні для об'єктивного проведення педагогічного дослідження.</p> <p>8. Метод вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду</p> <p>Література.</p> <p>1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85.</p> <p>2. Пехота О. М. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб./ 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2013 С. 11-21.</p> <p>3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.51 – 64.</p>			
5	Зміст та структура педагогічного експерименту	<p>Мета: забезпечити засвоєння сутності методу педагогічного експерименту; формувати вміння визначити можливості використання емпіричних методів; практикувати правильно використовувати емпіричні методи дослідження; розвивати допитливість в процесі виконання практичних завдань; виховувати прагнення до саморозвитку.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <p>1. Педагогічний експеримент: його специфіка і види.</p>	2	2	ПР – 5.2

		<p>2. Місце експерименту в програмі дослідження. Експериментальна ситуація.</p> <p>3. Особливості констатувального експерименту.</p> <p>4. Характеристика формульовального експерименту.</p> <p>5. Роль контрольного експерименту у науковому дослідженні.</p> <p>Література. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85. 3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.64 – 77.</p>			
8	Вимоги до оформлення науково-дослідницьких робіт	<p>Мета: ознайомити студентів із сучасними вимогами до оформлення бібліографії; розкрити особливості оформлення літературних першоджерел (бібліографії) та додатків; практикувати у оформленні окремих частин роботи; розвивати допитливість в процесі виконання практичних завдань; виховувати культуру наукової праці.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії: 1. Основні вимоги до оформлення наукових робіт 1.1. Науковий стиль викладу інформації. 1.2. Нумерація сторінок. 1.3. Оформлення таблиць, графіків, схем. 1.4. Посилання у науковій роботі. 2. Основні елементи бібліографічного списку. 3. Особливості оформлення літератури в залежності від її змісту, категорії, кількості</p>	2		ПР – 5.7;

		авторів тощо. 4. Додатки, їх місце і значення в педагогічному дослідженні. Література. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85. 3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.77– 90.			
		Усього	16	6	

Модуль 3 – Кваліфікаційна робота як форма інтелектуальної власності

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			ДФ	ЗФ	
6.	Обробка та оформлення результатів дослідження	Мета: закріпити знання та навички магістрантів про обробку та оформлення результатів роботи; удосконалювати вміння студентів здійснювати аналіз отриманих даних; формувати у студентів аналітичне мислення, вміння аргументувати свою відповідь; сприяти активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; виховувати культуру розмовної праці. Питання для обговорення і дискусії: 1. Накопичення і підготовка даних для обробки. 2. Форми обробки експериментальних даних. 3. Первинна обробка інформації, отриманої у дослідженні. 4. Особливості обробки експериментальних даних на ПК. 5. Перевірка результатів певної системи навчальних та виховних впливів на результат.			

		<p>6. Ранжування і групування кількісних показників наукового дослідження.</p> <p>7. У чому полягає графічний метод обробки кількісних показників дослідження.</p> <p>Література. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85. 3. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.77– 90.</p>			
7	Робота з літературними джерелами.	<p>Мета: перевірити знання студентів про основними джерелами аналізу проблеми, термінологічний апарат дослідження; удосконалювати вміння студентів здійснювати пошук необхідної для роботи над обраною проблемою літератури; формувати в студентів аналітичне мислення, вміння аргументувати свою відповідь; сприяти активізації пізнавальної діяльності студентів на занятті; виховувати повагу до наукової педагогічної спадщини.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація наукової інформації про об'єкт дослідження. 2. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. 3. Організація роботи з науковою літературою. 4. Реферування як засіб опрацювання наукової інформації. 5. Конспект як письмове відображення опрацьованої літератури. 6. Місце і значення цитат у тексті наукової роботи. 7. Рецензування науково- 	2		Пр – 5.1

		<p>дослідних робіт.</p> <p>8. Використання Інтернет-ресурсів у дослідженні.</p> <p>Література. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85.</p> <p>2. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.77– 90.</p>			
8	Вимоги до оформлення науково-дослідницьких робіт	<p>Мета: ознайомити студентів із сучасними вимогами до оформлення бібліографії; розкрити особливості оформлення літературних першоджерел (бібліографії) та додатків; практикувати у оформленні окремих частин роботи; розвивати допитливість в процесі виконання практичних завдань; виховувати культуру наукової праці.</p> <p>Питання для обговорення і дискусії:</p> <p>1. Основні вимоги до оформлення наукових робіт</p> <p>1.1. Науковий стиль викладу інформації.</p> <p>1.2. Нумерація сторінок. 1.3. Оформлення таблиць, графіків, схем.</p> <p>1.4. Посилання у науковій роботі.</p> <p>2. Основні елементи бібліографічного списку.</p> <p>3. Особливості оформлення літератури в залежності від її змісту, категорії, кількості авторів тощо.</p> <p>4. Додатки, їх місце і значення в педагогічному дослідженні.</p> <p>Література. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Слово, 2009. С. 8-26; 75-85.</p>	2		ПР – 5.7;

		З. Щербакова К. Й. Щербакова Н. М. Методологія та організація наукового дослідження : навч. посіб. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С.77– 90.			
--	--	---	--	--	--

7. Самостійна робота студентів

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин	
		ДФ	ЗФ
1	Підготовка до лекційних занять	8	8
2	Підготовка до практичних/семінарських/лабораторних занять	16	22
3	Підготовка до екзамену	20	20
4	Виконання індивідуальних завдань (зазначаються види завдань)	16	28
	Разом	60	78

8. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) – форма самостійної творчої роботи, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Це обов'язковий вид самостійної і науково-дослідної роботи, передбачений програмою навчальної дисципліни. ІНДЗ виконується у формі освітньо-виховного проєкту кожним студентом індивідуально. Якісне виконане ІНДЗ може втілитись у наукові публікації, творчі проєкти, експериментальні дослідження у подальшому.

Зразок структури освітньо-виховного проєкту: Вступ (обґрунтування теми) - основний розділ (практичні розробки) - висновки з методичними рекомендаціями - література – додаток (за необхідністю).

Робота має починатись з викладу сутності проблеми. **У вступі** обґрунтовується актуальність теми, визначення сутності досліджуваної проблеми, ступеня її вивчення в науковій літературі, значущість для розвитку системи дошкільної освіти. **В основному розділі** обов'язково подається аналіз стану практики щодо вирішуваної проблеми, пропонується власний варіант її розв'язання, визначаються основні форми, методи, застосовувані у проєкті, здійснюється їх аналіз.

У висновках у стислій, логічній формі подаються найважливіші теоретичні та практичні аспекти проблеми, яка вивчалась.

Список літератури містить публікації за останні 5 років, які оформлені згідно вимог. Робота може містити також за потреби **додатки**.

Обсяг ІНДЗ складає 10 – 15 сторінок. Виклад матеріалу має бути стислим, носити оглядовий характер. Максимальна оцінка за виконання і захист випускної роботи становить 9 балів і входить до складу підсумкової оцінки за вивчення навчального курсу.

Система оцінювання випускної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання, виконаної роботи	Максимальна бальна оцінка за критеріями
1.	Обґрунтування актуальності обраної теми, його відповідність темі	1
2.	Логіка викладення основної частини матеріалу	6
3.	Аргументованість висновків, значущість методичних порад сформульованих самостійно	1
4.	Оформлення роботи	1
Загальна кількість балів		9

1. Змодельуйте зміст питання «Роль науки у суспільстві»
2. Підготуйте стендову або комп'ютерну презентацію на тему «Особливості наукової інформації».
3. Порівняйте погляди науковців на структуру та зміст наукового дослідження.
4. Презентуйте початковий етап власного наукового дослідження (зміст, Вступ).
5. Обґрунтуйте методику констатувального етапу дослідження на тему Вашого дослідження.
6. Аргументуйте логіку побудови наукового психолого-педагогічного дослідження.
7. Презентуйте ретроспективний аналіз теоретичної частини власного дослідження.
8. Доведіть місце і значущість статистичних методів дослідження.
9. Підготуйте стендову доповідь на тему «Основи інтелектуальної власності».
10. Складіть експериментальний план вашого дослідження.

9. Методи навчання

Лекції (проблемне викладення), семінарські заняття (традиційні, інтегровані, комбіновані; практичні заняття), індивідуальні заняття (консультації, тестування), самостійна робота студентів з науковою та методичною літературою.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Усне, фронтальне та індивідуальне опитування, письмова перевірка знань (модульна контрольна робота), тестовий контроль, залік.

11. Критерії оцінювання

*Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти одержує оцінку **відмінно (90 – 100)**, якщо він:*

виявляє науковий інтерес до дисципліни, має системні теоретичні знання з дисципліни, вільно володіє спеціальною термінологією, виявляє міцні уміння і навички аналізу наукового матеріалу, вдало застосовує наукові методи дослідження, аргументовано доводить власну думку, самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі дошкільної освіти, безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100% за відведений час, демонструє високий рівень наукової діяльності.

*Здобувач вищої освіти одержує оцінку **добре (82 – 89)**, якщо він:* розуміє основні поняття і категорії з наукової дисципліни й при цьому виявляє належний рівень сформованості аналітичного й синтетичного мислення, достатньо повно аналізує науково-методичні матеріали; відповідь аргументує, ілюструє доцільними й переконливими

прикладми, володіє спеціальною термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного й практичного характеру, виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час, рівень мовленнєвої культури достатній.

*Здобувач вищої освіти одержує оцінку **добре (74 – 81)**, якщо він:*

виявляє розуміння основних понять і категорій з дисципліни, але допускає незначні помилки, аналізує науково-методичні джерела та педагогічні ситуації, але допускає помилки при визначенні їх характеристик і типів, володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу, володіє спеціальною термінологією на достатньому рівні, виконує письмові завдання в обсязі понад 70 % за відведений час, рівень мовленнєвої культури достатній, але мають місце незначні мовленнєві помилки.

*Здобувач вищої освіти одержує оцінку **задовільно (64 – 73)**, якщо він не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, невпевнено викладає теоретичний матеріал, має недостатній рівень сформованості аналітичного й синтетичного мислення під час аналізу наукового матеріалу, слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру, виконує письмові завдання в обсязі понад 60% за відведений час, рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються значні мовленнєві помилки.*

*Здобувач вищої освіти одержує оцінку **задовільно (60-63)**, якщо він не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має недостатній рівень сформованості аналітичного й синтетичного мислення під час аналізу наукового матеріалу в галузі дошкільної освіти, мовлення характеризується недостатньою логічністю, значною кількістю фактичних помилок, виконує письмові завдання в обсязі понад 50 % за відведений час, рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки.*

*Здобувач вищої освіти одержує оцінку **незадовільно (36 – 59)**, якщо він не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко викладати навчальний матеріал, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, не вміє аналізувати педагогічні факти й ситуації, рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки, виконує письмові завдання в обсязі менше ніж 50% за відведений час,.*

*Здобувач вищої освіти одержує оцінку **незадовільно (35 і менше)**, якщо він не вміє аналізувати науково-методичні джерела й педагогічні ситуації, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, робить грубі фактичні помилки; не може навести приклади; виконує письмові завдання в обсязі понад 30% за відведений час, не володіє спеціальною термінологією; допускає значну кількість мовленнєвих помилок.*

12. Розподіл балів які отримують студенти

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку, який передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (заліку) (50+20+30=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			

Тема 1	8		6
лекційні	2		1
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2		5
Тема 2	8		6
лекційні	2		1
практичні/семінарські/ лабораторні заняття	2		5
Змістовий модуль 2			
Тема 3	8		6
лекційні	2		1
практичні/семінарські/	2		4
Тема 4	12		10
лекційні	4		2
практичні/семінарські/	4		8
Змістовий модуль 3			
Тема 5	12		9
лекційні	2		1
практичні/семінарські/	4		8
Тема 6	8		5
лекційні	2		1
практичні/семінарські/	2		4
Підсумок			100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1. Програма нормативної навчальної дисципліни.

2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Тексти лекцій.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
5. Інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи.
6. Індивідуальні навчально-дослідні завдання.
7. Завдання для підсумкового контролю
8. Матеріали до заліку.
9. Пакет комплексних контрольних робіт.
10. Пакет ректорських контрольних робіт.

14. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова:

1. Щербакова К., Щербакова Н. Методологія та організація наукового дослідження: навч. посіб. Мелітополь: Видав. буд. Мелітоплбської міської друкарні, 2017. 196 с.
2. Дашківський А.В., Безус П.І. Основи методології наукових досліджень: навч.посіб. Київ: Академія муніципального управління, 2016. 276 с.
3. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 5-е вид. Київ: Вид. дім «Професіонал», 2008. 240с.
4. Лудченко А. А., Лудченко А. Я., Примак Т. А. Основы научных исследований: учеб. пособ. /под ред. А. А. Лудченко. Киев: Знання, КОО, 2000.114 с.
5. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Ліра-К, 2013. 332с.
6. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2005. 208 с.
7. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підруч. для студ. вищ. навч. закл. 4-те вид., виправ. і доп. Київ: Знання, 2008. 310 с.

Додаткова:

8. Азарян А.А. Азарян Р.С. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Кривий Ріг: Вид. центр КТУ, 2010. 231 с.
9. Берко Ю. А. Організація наукового дослідження, написання та захист магістерських дисертацій: навч. посіб. Львів: Новий світ – 2000, 2010. 282 с.
10. Бірта Г.О. Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014.142с.
11. Бобилев В. П. Методологія та організація наукових досліджень : підруч. / В. П. Бобилев, І. І. Іванов, Ю. С. Пройдак. – Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2014. – 643 с.
12. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Бутко та ін. Київ: ЦУЛ, 2014. 359 с.
13. Гайдучок В. М., Затхей Б. І., Лінник М. К. Теорія і технологія наукових досліджень: навч. посіб. Львів: Афіша, 2006.228 с.
14. Головій В.М., Кузькін Є. Ю., Піддубна Л. В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів: навч. посіб. Київ: Хай-Тек Прес, 2010. 344 с.
15. Гончаренко С.У., Олійник П. М. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч. закл. Київ: Вища школа, 2003. 323 с.
16. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження. Методологічні поради молодим науковцям. Київ–Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
17. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. / В. П. Волков та ін. Харків:

ХНАДУ, 2009. 352 с.

18. Джурик Н. Р., І. М. Мельник *Методологія і організація наукових досліджень: кредит.-модул. система орг. навч. процесу: навч. посіб.* Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2010. 169 с.
19. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. *Методологія наукових досліджень: навч. посібник.* Київ: ЦНЛ, 2004. 212 с.
20. Корягін М. В., М. Ю. Чік. *Основи наукових досліджень: навч. посіб.* Київ : Алерта, 2014. 620 с.
21. Криворот Т. Г. *Підготовка майбутніх викладачів вищого навчального закладу до використання засобів математичної статистики у науково-педагогічних дослідженнях : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» К., 2017. 20 с.*
22. Крушельницька О. В. *Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. : реком. МОН України для ВН.* Київ: Кондор, 2009. 206 с.
23. Кушнарєнко Н. М., В. К. Удалова. *Наукова обробка документів: підруч.* Київ: Знання, 2006. 334 с.
24. Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. *Основи науково-педагогічних досліджень.* Київ: НАКККІМ, 2010. 270 с.
25. *Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів наукових танавчальних видань викладачів і студентів УДПУ / [уклад. О.О. Ярошинська]; – Умань: ПП Жовтий, 2010. – 112 с.*
26. *Методологія та організація наукових досліджень : підручник / С. М. Головань та ін.* Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. 330 с.
27. *Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ уклад. Ігор Вдовичин.* Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
28. *Науково-педагогічне дослідження: навч. посіб. для магістрантів / Укладачі: Н. Н. Чайченко, О. М. Семенов, Л. М. Артюшкіна, О.М. Рудь.* Суми: СОППО, 2015. 190 с.
29. Наумовець А. Г. *Ви віч-на-віч з аудиторією: дещо про «технологію» наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проектів* Київ: Наукова думка, 2003. 56 с.
30. *Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського.* Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
31. *Педагогіка вищої школи : словник-довідник / Упор. О. О. Фунтікова.* Запоріжжя: ГУ «ЗДМУ», 2007. 403 с.
32. *Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Курлянд, Р. Хмелюк та ін. / За заг. ред. З. Курлянд.* Київ: Знання, 2005. 399 с.
33. Пехота О. М., Єрмакова І. П. *Основи педагогічних досліджень: навч. посіб.* Київ: Знання, 2013. 287 с.
34. Порєв С. М. *Університет і наука: епістемологія, методологія і педагогіка виробництв знань: монографія* Київ: Хімджест, 2012. 382 с.
35. Потехіна В. О. *Інтелектуальна власність : навч. посіб.* Київ: Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
36. Стадніченко О. О., Мацєгора І.Л., *Основи наукових досліджень та інформаційна культура студентів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.* Запоріжжя: ЗНУ, 2010.206 с.
37. Твєрезовська Н. Т., Сидорєнко В. К. *Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.* Київ: ЦУЛ, 2014.439 с.
38. Цєхмістрова Г. С. *Основи наукових досліджень: навч. посіб.* Київ: Слово, 2006. 240 с.
39. Чупріна Н. В. *Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл.* Київ: КНУТД, 2009. 246 с.

15. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» заснована на політиці Маріупольського державного університету. Маріупольський державний університет є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, та академічну свободу і добросесність, що є головними рушійними чинниками наукового поступу. Внутрішня атмосфера університету будується на засадах відкритості, прозорості, поваги до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» потребує: активної пізнавальної діяльності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта на лекційних заняттях, ґрунтовної самостійної підготовки до практичних занять; виконання індивідуально-дослідного завдання згідно з навчальним планом; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури.

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання.

Результатом підготовки до заняття має бути здобуття вмінь та навичок здійснювати наукове дослідження в галузі дошкільної освіти. Відповідь здобувача має бути змістовною, відповідати вимогам до організації сучасного освітнього процесу, самостійною, логічною та аргументованою. Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані.

Здобувач вищої освіти має дотримувати навчально-академічної етики та графіка навчального процесу.

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня. Обсяг дисципліни дорівнює трьом кредитам – 90 год.: лекційні заняття (ДФ – 14 год.; ЗФ – 6 год.), семінарські заняття (ДФ – 16 год.; ЗФ – 6 год.), індивідуальні заняття – 1 год., самостійна робота (ДФ – 59 год.; ЗФ – 77 год.).

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Методологія і організація наукового дослідження
Освітня програма	012 – Дошкільна освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти

Кафедра, яка здійснює викладання	кафедра дошкільної освіти
Викладач ПБ, посада	Щербакова К.Й. канд. педагогічних наук, професор – викладання на денній і заочній формі навчання
Електронна адреса викладача	vladimirsherbakov@ukr.net
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	Консультації проводяться у понеділок 12.00-14.00 і п'ятницю: 12.00-14.00 у форматі он-лайн і оф-лайн консультування
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	Денна форма навчання http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=7864
Компетентності та програмні результати навчання	ПР-5.1., ПР-5.2. ПР-5.3. ПР-5.4. ПР-5.5. ПР-5.6. ПР-5.7. ПР-5.8. ПР-5.9. ПР-5.10. ПР-5.11. ПР-5.12.

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань (ІЗ)	Форма контролю
		лекції	практ/сем/лаб		
1 семестр	90/3	14/6	16/6	кількість ІЗ відповідає змістовим модулям дисципліни: репродуктивні, творчі, конструктивні завдання	Екзамен

Завідувач кафедри

Олена БРЕЖНЄВА

Гарант ОП

Олена БРЕЖНЄВА